

4. Zóndich in Méél in 1950

Zòas èlk jaor mitte Vastelaovend vroeg Hadje van Tun mij leest òf ik wa wou sjrievè vùr de Kieveloeët.

't Is aaltidj wér wa naodinke wòròvver 't moet gao.

Nou krig ik 'n paar wéék geléjje 'n vraogelisjt vanutj Amsterdam van 't Meertens Instituut. Di Instituut is ónder de naam 't Bureau tiggewórrig in hél léézend Nederland bekéénd gewórre dör de buuk van Han Voskuil, die jòrre óp dè Instituut bij de afdélling Volkscultuur hé gewérrekt. Zin buuk besjrievè 't dageleks lééve op dè bureau. Ik wéérek zèèlef óp 'n vergeliikbaar instituut in Nijmege. Die buuk zin dan ók vùr mij 'gefundenes Fressen" um mi Midas Dekkers te sprééke.

Mer um terug te kómme óp die lisjt.

Ik vul die vraogelisjte al jòrre in èn vùr mij hé Gerda Gielen dè al gedao. Die is t'r al vùr de òrlòg mi begónne. In Amsterdam li hierdör hél wa volkscultuur èn ók dialèkt van Méél vaast.

Di jaor waar 't ónderwèèrep van de lisjt "De Zondag". Hoe broochte ge vruugger de zóndig dör? Ik daacht dè is ók wal wa vùr de Kieveloeët.

't Moost 'ne zóndig zin utj de wichtertidj. Ik bèn hiervùr teruggegao nò 1950 of vlak dòrveur.

In 1950 zaat ik in de zisde klas van de léggere sjool. Dòrnao bèn ik nò koostsjool gegao èn dan harrege te maake mi 'ne hélle andere zóndig as tusj. En dör wou ik 't in die lisjt nie övver hébbe övver de koostsjoolzóndig.

Vùr mij waar 't vieftig jaor terug in den tidj. Bepòlde dinge bènne ge vergééte, andere dinge kannege òw tòch wér wal vùr de geest haale.

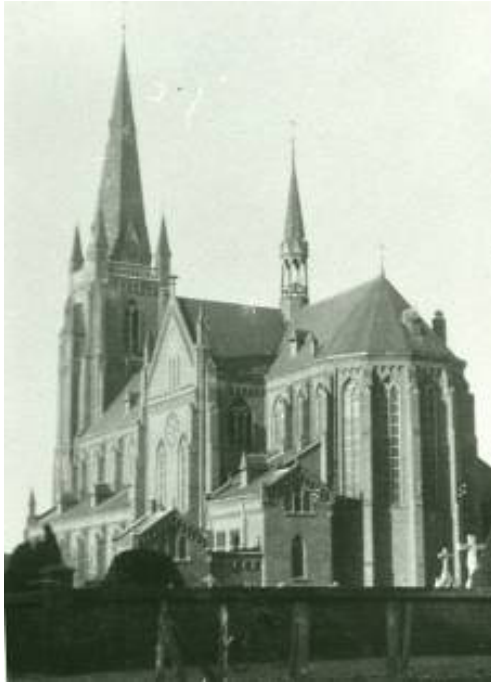
Min verhaal nò Amsterdam ging óngevieër as vòlgt.

As veurbereiding óp de zóndig woore sòtterdes de sóndese sjoen gepoetst èn de sondese klieër klaor geli. Ge moost ók sjòn gewasse zin. As weecht ginge ge dan in bad. Nou bad! Laang hébbe we 't moette doe mi 'ne teil. Dör ginge ge dan mi dréj of vier persone in, bruurs en zeusters, nie tegeliek netuurlek mèr achter mekaar. De leeste zaat dan tòch wal in wa smérreg watter. Enfin, ge waart sjòn gewasse vùr de zóndig.

Sóndes droege sóndese klieër èn gén swèrrese. In de zómmer waar dè 'n kórte bóks, misjiens nòg 't kòmmuuniepèkske, mi kniekouse èn in de winter droeg ge de pófbóks òf ók wal de poepbóks mi 'ne trui.

Op zóndig woor d'r nie gewérrekt: d'r waare gén winkels oope èn d'r waar nòg gén 24-uursikkónómie.

Bijnao iedderieën in Méeł waar katteliëk èn de katteliëke kéérek verbooj te wérreke óp zóndig. Dus zóndig rustdag! En dè haa zin aparte sjarme. Wal mooste ge nò de kéérek.

1904 - 1944

de katteliëke kéérek in Méeł

1955 - hōjje

Um half neege waar de wichtermis. Alle wichter van de jónges- èn dōrskessjool mooste dōrhin. Alle ónderweezjers èn ónderweezjeresse zaate ók in de wichtermis. Die mooste dervur waake dè 't hier òf dōr nie utj de haand liep. Awwere mènse moochte der nie in, éne éneke utjgezónderd, die vanwege gezinsumstandigheeje nie nò 'n ander mis koos. Min vaader ging aaltidj as ónderweezjer nò de wichtermis èn ging dōrnao ók nòg nò de hòmmes um tien uurre. As weecht kwaame ge nie in de hòmmes. Toen waar nòg dè de vròllie links zaate èn de maanslui rèèchts. De vròllie han de sjònste klieër èn die weeste dètter nò ur gekeeke woor. Ze mooste allemòl éne hoed draage. De maanslui han 't sòndese pak èn. Iedder gezin haa ieën òf twee platse gepaacht in de kéérek. De kéérek waar goe vól èn dikker mooste mènse stao, umdè ze gén plats mèr kooste kriege.

Nò de hòmmes ginge de méste maanslui 't café in um te karte òf te pólletiekke wies 't middigéete.

As weecht ware ge tusj mi bruurs èn zeusters wa èn 't speule in de vurmiddig. Nò 't middigéete mi sòndese soep èn kèrmenaaj begoos al gauw 't voeballe, 't uurste, 't twédde òf 't dréjde van MSV. Ik waar in 1950 misdiender bij de nónne in 't Klòster èn dan moest ik um half dréj 't Lòf diene. Dus niks gén voetbal. 't Lòf in de groeëte kéérek

begoos um dréj uurre, dus zòwa halverwege de wèdstrijd. Dan hoefde ge as misdiender héllemòl nie mèr te gòn kieke nò 't voeballe. 't Lòf bij de nónne waar dik al vur dréj uurre utj èn dan liepe ge keihard nò 't voetbalvèld bij Geris um tòch nòg de twédde hélleft te kanne zie, Frènske Hoebèèrge te kanne zien sjittere in de gool èn de truuks van Jan van Engels Naard in de veurhoede te bewóndere.

Nò 't voetbal ginge ge mi vaader èn mooder èn de méste bruurs èn zeusters dik óp famieliebezuuk in Méél. Butjedèùreps kwaame ge nie veul. Dan spulde wij in de Dörrepstraat mi nééve èn neechte Indianen-Cowboy òf ók dik stókverbèèrege. Ik vergéét nòjt dè ik toe 's in éne hòjhoëp bij Sjore achter 't husj - die han toen nòg de boerderéj in de Dörrepstraat - 'n nééj kniepké bèn verloore wa ik nòjt mèr héb teruggevónge. Dè vóng ik èrg.

Ok dik ginge we sòndesnòmiddigs wandele. In de zómmerdag nò 't Startebós. Méél haa génne Mount Everest mèr wal "D'n hoeëge bèèreg". Veul Méélse mènse hébbe dør ónvergéételeke herinneringe èn.

Muug gespuld ginge ge rónnd zis uurre nò husj, bótterhamme ééte èn óp tidj nò béd.

Di waar ongevieër minne zóndig in de léggere sjooltidj. Veul afwisseling waar der nie. Der waar nòg génne tillevisie. Mèr vur min gevuul waar 't wal 'ne gelukkige tidj, die anders woor toen ik nò koostsjool ging. Mèr dè is 'n hél ander verhaal.

Hèrman van de méster